

(0986.616.225)(Giảng viên Trường ĐH Thủ Dầu Một – Bình Dương)

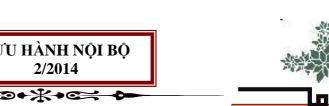
> LUYỆN THI ĐẠI HỌC 2014 CHUYÊN ĐỀ HỮU CƠ 2:

> **DẪN XUẤT HALOGEN ANCOL - PHENOL**

"Không tức giận vì muốn biết thì không gợi mở cho Không bực vì không hiểu rõ được thì không bày vẽ cho" Khổng Tử

> LƯU HÀNH NỘI BỘ 2/2014

GIÁO KHOA

CÂU 1 (CĐ 2010): Khả năng phản ứng thế nguyên tử clo bằng nhóm –OH của các chất được xếp theo chiều tăng dần từ trái sang phải là:

- A. anlyl clorua, phenyl clorua, propyl clorua
- B. anlyl clorua, propyl clorua, phenyl clorua
- C. phenyl clorua, anlyl clorua, propyl clorua
- D. phenyl clorua, propyl clorua, anlyl clorua

 $\overset{\bullet}{\text{CAU}} 2 \text{ (CD 2011): Cho sơ đồ chuyển hóa: CH}_3\text{CH}_2\text{Cl} \xrightarrow{+\text{KCN}} X \xrightarrow{-+\text{H}_3\text{O}^+, \iota^\circ\text{C}} Y$

Trong sơ đồ trên, X và Y lần lượt là

- A. CH₃CH₂CN và CH₃CH₂OH
- B. CH₃CH₂NH₂ và CH₃CH₂COOH
- C. CH₃CH₂CN và CH₃CH₂COOH
- D. CH₃CH₂CN và CH₃CH₂COOH

CÂU 3 (ĐH A 2012): Cho sơ đồ chuyển hóa:

$$CH_3Cl \xrightarrow{+KCN} X \xrightarrow{H_3O^+} Y$$

Công thức cấu tạo của X, Y lần lượt là:

- A. CH₃NH₂, CH₃COONH₄.
- B. CH₃CN, CH₃CHO.

C. CH₃NH₂, CH₃COOH.

D. CH₃CN, CH₃COOH

CÂU 4 (ĐH A 2009): Cho sơ đồ chuyển hóa:

$$CH_3CH_2Cl \xrightarrow{KCN} X \xrightarrow{H_3O^+} Y$$

Công thức cấu tạo của X, Y lần lượt là:

- A. CH₃CH₂CN, CH₃CH₂CHO.
- B. CH₃CH₂NH₂, CH₃CH₂COOH.
- C. CH₃CH₂CN, CH₃CH₂COONH₄.
- D. CH₃CH₂CN, CH₃CH₂COOH

CÂU 5 (ĐH B 2008): Cho các phản ứng:

$$HBr + C_2H_5OH \xrightarrow{t^{\circ}C}$$

$$C_2H_4 + HBr \rightarrow$$

$$C_2H_4 + Br_2 \rightarrow$$

$$C_2H_6 + Br_2 \xrightarrow{askt(1:1)}$$

Số phản ứng tạo C₂H₅Br là:

A. 4

B. 3.

C. 2.

D. 1

CÂU 6 (ĐH B 2010): Phát biểu nào sau đây đúng?

- A. Khi đun C₂H₅Br với dung dịch KOH chỉ thu được etilen
- B. Dung dịch phenol làm phenolphtalein không màu chuyển thành màu hồng
- \bigcirc Dãy các chất : C_2H_5Cl , C_2H_5Br , C_2H_5I có nhiệt độ sôi tăng dần từ trái sang phải
- **D.** Đun ancol etylic ở 140^{0} C (xúc tác $H_{2}SO_{4}$ đặc) thu được đimetyl ete

CÂÚ 7 (ĐH A 2013): Trường hợp nào sau đây không xảy ra phản ứng?

- (a) $CH_2 = CH CH_2 Cl + H_2O \xrightarrow{t^0}$
- (b) $CH_3 CH_2 CH_2 Cl + H_2O \longrightarrow$
- (c) $C_6H_5-Cl+NaOH\left(\tilde{d}ac\right) \xrightarrow{t^0 cao,p cao}$; với $(C_6H_5-la gốc phenyl)$
- (d) $C_2H_5-Cl + NaOH \xrightarrow{t^0}$
- **A.** (a)
- **B.** (c)

- **C.** (d)
- **D**. (b)

-1-

CHUYÊN ĐỀ 2: DẪN XUẤT HALOGEN – ANCOL – PHENOL Website: www.hoahoc.edu.vn								
CÂU 8 (ĐH B 2013): Đun Công thức của X là	sôi dung dịch gồm ch	nất X và KOH đặc tro	ng C_2H_5OH , thu được etilen.					
A. CH ₃ COOH.	B. CH ₃ CHCl ₂ .	C. CH ₃ CH ₂ Cl.	D. CH ₃ COOCH=CH ₂ .					
CÂU 9 (ĐH B 2013) : Chất r	nào sau đây trong phân	tử chỉ có liên kết đơn?						
A. Metyl fomat.	B. Axit axetic.							
CÂU 10 (ĐH A 2013): Úng của nhau?	g với công thức phân t	tử $C_4H_{10}O$ có bao nhiê	u ancol là đồng phân cấu tạo					
A . 3	B . 5	C . 4	D . 2					
CÂU 11(CĐ 2012) : Số anco	\hat{CAU} 11(\hat{CD} 2012): Số ancol bậc I là đồng phân cấu tạo của nhau có công thức phân tử $\hat{C}_5H_{12}\hat{Q}$ (\hat{a}							
A. 4.	B. 1	C. 8.	D. 3					
CÂU 12 (CĐ 2011): Số ancol đồng phân cấu tạo của nhau có công thức phân tủ $C_5H_{12}O$, tác dụng với CuO đun nóng sinh ra xeton là:								
A. 4	B. 2	C. 5	D. 3					
CÂU 13 (CĐ 2011): Đun sôi hỗn hợp propyl bromua, kali hiđroxit và etanol thu được sản phẩm hữu cơ là								
A. propin.	B. propan-2-ol.	C. propan.	D. propen.					
CÂU 14 (ĐH B 2007):	Cho các chất: etyl	axetat, anilin, ancol	(ruou) etylic, axit acrylic,					
phenol, phenylamoniclorua, ancol (rượu) benzylic, p-crezol. Trong các chất này, số chất tác dụng được với dung dịch NaOH là								
A. 4.	B. 6.	C. 5.	D. 3					
CÂU 15 (ĐH B 2007): Các đồng phân ứng với công thức phân tử C8H10O (đều là dẫn xuất của benzen) có tính chất: tách nước thu được sản phẩm có thể trùng hợp tạo polime, không tác dụng được với NaOH. Số lượng đồng phân ứng với công thức phân tử C8H10O, thoả mãn tính chất trên là								
A. 1.	B. 4.	C. 3.	D. 2.					
CÂU 16 (CĐ 2007): Cho các chất có công thức cấu tạo như sau: HOCH2-CH2OH (X); HOCH2-CH2-CH2OH (Y); HOCH2-CHOH-CH2OH (Z); CH3-CH2-O-CH2-CH3 (R); CH3-CHOH-CH2OH (T). Những chất tác dụng được với Cu(OH)2 tạo thành dung dịch màu xanh lam là								
A. X, Y, R, T.	B , X, Z, T.	C. Z, R, T.	D. X, Y, Z, T					
	2 \ 3		sôi tăng dần từ trái sang phải					
A. CH_3CHO , C_2H_5O	$H, C_2H_6, CH_3COOH.$	B. C ₂ H ₆ , C ₂ H ₅ OH, C	H₃CHO, CH₃COOH.					
C. C_2H_6 , CH_3CHO , C_4	C ₂ H ₅ OH, CH ₃ COOH	D. CH ₃ COOH, C ₂ H ₆	, CH_3CHO , C_2H_5OH .					
CÂU 18 (ĐH B 2008): Cho các chất: rượu (ancol) etylic, glixerin (glixerol), glucozơ, đimetyl ete và axit fomic. Số chất tác dụng được với Cu(OH)2 là								
A. 1.	B. 3.	C. 4.	D. 2.					
CÂU 19 (CĐ 2009): Dãy gồ	m các chất đều tác dụr	ng với ancol etylic là:						
A. NaOH, K, MgO, HCOOH (xúc tác).								
B. Na ₂ CO ₃ , CuO (t°), CH ₃ COOH (xúc tác), (CH ₃ CO) ₂ O.								
C. Ca, CuO (t°), C ₆ H ₅ OH (phenol), HOCH ₂ CH ₂ OH.								
D. HBr (t°), Na, CuO	(t°), CH ₃ COOH (xúc	tác).						
CÂU 20 (ĐH B 2009): Cho các hợp chất sau:								
(a) HOCH ₂ -CH ₂ OH		(b) HOCH ₂ -CH ₂ -CH ₂	ОН					
(c) HOCH ₂ -CH(OH)-CH ₂ OH		(d) CH ₃ -CH(OH)-CH ₂ OH						

(e) CH₃-CH₂OH

(f) CH₃-O-CH₂CH₃

Các chất đều tác dụng được với Na, Cu(OH)2 là

A. (c), (d), (f)

B. (a), (b), (c)

C. (a), (c), (d)

D. (c), (d), (e)

CÂU 21 (ĐH B 2009): Cho sơ đồ chuyển hoá:

$$Bu \, tan - 2 - ol \xrightarrow{H_2SO_4 \, d c,t^0} X(anken) \xrightarrow{+HBr} Y \xrightarrow{+Mg,ete\,khan} Z$$

Trong đó X, Y, Z là sản phẩm chính. Công thức của Z là

A. CH₃-CH(MgBr)-CH₂-CH₃

B. (CH₃)₃C-MgBr

C. CH₃-CH₂-CH₂-CH₂-MgBr

D. (CH₃)₂CH-CH₂-MgBr

CÂU 22 (ĐH A 2010): Cho sơ đồ chuyển hóa:

$$C_3H_6 \xrightarrow{\quad \text{dung dich Br}_2 \quad} X \xrightarrow{\quad \textit{NaOH} \quad} Y \xrightarrow{\quad \textit{CuO,t}^0 \quad} Z \xrightarrow{\quad \textit{O}_2,\textit{xt} \quad} T \xrightarrow{\quad \textit{CH}_3\textit{OH},\textit{t}^0,\textit{xt} \quad} E \text{ (Este da chức)}.$$

Tên gọi của Y là

A. propan-1,3-diol.

B. propan-1,2-điol.

C. propan-2-ol.

D. glixerol.

CÂU 23 (ĐH A 2012): Trong ancol X, oxi chiếm 26,667% về khối lượng. Đun nóng X với H₂SO₄ đặc thu được anken Y. Phân tử khối của Y là

• Đun nóng ancol X với H₂SO₄ đặc thu được anken Y > X là ancol no, đơn chức

$$C_nH_{2n+2}O \rightarrow C_nH_{2n}$$

$$C_{n}H_{2n+2}O \rightarrow C_{n}H_{2n}$$
• $%O = \frac{16}{M_{x}} = 0,2667 \Rightarrow M_{x} = 60 \Rightarrow X \text{ là } C_{3}H_{8}O \Rightarrow Y \text{ là } C_{3}H_{6} \Rightarrow M_{Y} = 42$

≥ ĐÁP ÁN A

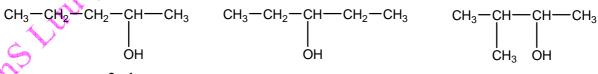
CÂU 24 (CĐ 2007): Có bao nhiêu rượu (ancol) bậc 2, no, đơn chức, mạch hở là đồng phân cấu tạo của nhau mà phân tử của chúng có phần trăm khối lượng cacbon bằng 68,18%?

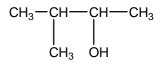
B. 3 C. 4. HƯỚNG DẪN GIẢI

CTTQ của ancol đơn no là $C_nH_{2n+2}O$ $(n \ge 1)$

%C =
$$\frac{12n}{12n+18}$$
*100 = 68,18 \Rightarrow n = 5 (C₅H₁₂O)

Có 3 CTCT ancol bâc 2:

pentan-2-ol

pentan-3-ol

3-methylbutan-2-ol

≥ ĐÁP ÁN B

CÂU 25 (ĐH A 2008): Khi phân tích thành phần một rượu (ancol) đơn chức X thì thu được kết quả: tổng khối lượng của cacbon và hiđro gấp 3,625 lần khối lượng oxi. Số đồng phân rượu (ancol) ứng với công thức phân tử của X là

A. 2.

C. 1.

HƯỚNG DẪN GIẢI

• Đặt công thức rượu đơn chức C_xH_vO

• Theo đề bài: $12x + y = 3,625.16 = 58 \implies C_x H_y = 58$

X	1	2	3	4
y	46	34	22	10
KL	loại	loại	loại	nhận

 \Rightarrow C_xH_v là C_4H_{10} \Rightarrow rượu là C_4H_{10} O (no, đơn, hở) \rightarrow có 4 đồng phân

≥ ĐÁP ÁN B

TÁC DỤNG KL KIỀM

CÂU 26 (ĐH A 2007): Cho 15,6 gam hỗn hợp hai ancol (rượu) đơn chức, kế tiếp nhau trong dãy đồng đẳng tác dụng hết với 9,2 gam Na, thu được 24,5 gam chất rắn. Hai ancol đó là

A. C3H5OH và C4H7OH.

B. C2H5OH và C3H7OH.

C. C3H7OH và C4H9OH.

D. CH3OH và C2H5OH.

HƯỚNG DẪN GIẢI

➤ Theo ĐL BTKL:

$$m_{hh \ ancol} + m_{Na} = m_{mu\acute{o}i} + m_{H2}$$

$$\rightarrow$$
 m_{H2} = 15,6 + 9,2 - 24,5 = 0,3 (g)

$$\qquad n_{\rm H_2} = \frac{0.3}{2} = 0.15 (mol)$$

Gọi công thức trung bình 2 ancol là ROH

$$\overline{ROH} + Na \longrightarrow \overline{RONa} + \frac{1}{2}H_2$$

$$n_{ROH} = 2n_{H_2} = 0.3 \text{ (mol)}$$

$$M_{ROH} = \frac{15.6}{0.3} = 52 = R + 17 \longrightarrow \overline{R} = 35$$

➤ Vậy chọn 2 ancol là C₂H₅OH và C₃H₇OH

≥ ĐÁP ÁN B

CÂU 27 (CĐ 2010): Cho 10 ml dung dịch ancol etylic 46⁰ phản ứng hết với kim lại Na (dư), thu được V lít khí H₂ (đktc). Biết khối lượng riêng của ancol etylic nguyên chất bằng 0,8 g/ml. Giá trị của V là:

A. 4,256

B. 0,896

C. 3,360

D. 2,128

HƯỚNG DẪN GIẢI

$$V_{C_2H_5OH} = \frac{10.46}{100} = 4,6 \text{(ml)} \Rightarrow m_{C_2H_5OH} = 4,6.0,8 = 3,68 \text{ (g)}$$

$$V_{H_2O} = 10 - 4,6 = 5,4 \text{ (ml)} \Rightarrow m_{H_2O} = 5,4.1 = 5,4 \text{ (g)}$$

• Khi cho dung dịch ancol tác dụng với Na sẽ xảy ra 2 phản ứng tạo khí H₂

$$2C_2H_5OH + 2Na \longrightarrow 2C_2H_5ONa + H_2$$

 $2H_2O + 2Na \longrightarrow 2NaOH + H_2$

$$n_{H_2} = \frac{1}{2} n_{C_2H_5OH} + \frac{1}{2} n_{H_2O} = \frac{1}{2} (\frac{3,68}{46} + \frac{5,4}{18}) = 0,19 (mol) \Rightarrow V_{H_2} = 4,256 (lit)$$

≥ ĐÁP ÁN A

OXI HÓA KHÔNG HOÀN TOÀN ANCOL

CÂU 28 (CĐ 2010): Oxi hoá không hoàn toàn ancol isopropylic bằng CuO nung nóng, thu được chất hữu cơ X. Tên gọi của X là

A. metyl phenyl xeton

B. propanal

C. metyl vinyl xeton

D. đimetyl xeton

CÂU 29 (CĐ 2008): Oxi hoá ancol đơn chức X bằng CuO (đun nóng), sinh ra một sản phẩm hữu cơ duy nhất là xeton Y (tỉ khối hơi của Y so với khí hiđro bằng 29). Công thức cấu tạo của X là:

A. CH3-CHOH-CH3.

B. CH₃-CH₂-CHOH-CH₃.

C. CH3-CO-CH3.

D. CH3-CH2-CH2-OH.

HƯỚNG DẪN GIẢI

Tóm tắt:

Ancol don chức
$$CuO$$
 Xeton Y
$$d_{Y/H_2} = 29$$

- Oxi hóa ancol đơn chức X tạo xeton \rightarrow xeton đơn chức: $C_nH_{2n}O$
- Ta có: M(xeton) = $14n + 16 = 29.2 = 58 \rightarrow n = 3 \rightarrow C_3H_6O$
- → ancol tương ứng là: CH₃-CHOH-CH₃

≥ ĐÁP ÁN A

CÂU 30 (ĐH B 2007): Cho m gam một ancol (rượu) no, đơn chức X qua bình đựng CuO (dư), nung nóng. Sau khi phản ứng hoàn toàn, khối lượng chất rắn trong bình giảm 0,32 gam. Hỗn hợp hơi thu được có tỉ khối đối với hiđro là 15,5. Giá trị của m là:

A. 0,92.

B. 0,32.

C. 0,64.

D. 0.46.

HƯỚNG DẪN GIẢI

$$C_nH_{2n+2}O + CuO \rightarrow C_nH_{2n}O + Cu + H_2O$$

Khối lượng chất rắn giảm là O trong CuO nên:

$$n_{O} = n_{CuO} = n_{C_{n}H_{2n}O} = n_{H_{2}O} = \frac{0.32}{16} = 0.02(mol)$$

Áp dụng ĐL BTKL: $m_{ancol} = 15.5*2*0.04 - 0.32 = 0.92$ (g)

> DAP ÁN A

Chủ ý: Nếu đề bài yêu cầu tìm CTPT của ancol:

$$+ M_{\text{ancol}} = \frac{0.92}{0.02} = 46 \implies C_2 H_6 O$$

+ Hoặc dùng phương pháp đường chéo:

CnH2nO (14n + 16)
$$\longrightarrow$$
 31 \longrightarrow 13 \longrightarrow n = 2 \longrightarrow C₂H₆O \longrightarrow 14n-15

CÂU 31 (CĐ 2012): Cho m gam hỗn hợp hoi X gồm hai ancol (đơn chức, bậc I, là đồng đẳng kế tiếp) phản ứng với CuO dư, thu được hỗn hợp hơi Y gồm nước và anđehit. Tỉ khối hơi của Y so với khí hiđro bằng 14,5. Cho toàn bộ Y phản ứng hoàn toàn với lượng dư dung dịch AgNO₃ trong NH₃, thu được 97,2 gam Ag. Giá trị của m là:

A. 14,0.

B. 14.7.

C. 10,1.

D. 18,9.

HƯỚNG DẪN GIẢI

Gọi công thức phân tử trung bình của 2 ancol là C_nH_{2n+2}O với số mol là x

$$C_{\bar{n}}^{-}H_{2\bar{n}+2}^{-}O + CuO \rightarrow C_{\bar{n}}^{-}H_{2\bar{n}}^{-}O + Cu + H_2O$$

 \rightarrow Vậy hỗn hợp Y gồm $C_nH_{2n}O$ và H_2O với số mol bằng nhau

• Áp dụng phương pháp đường chéo:

$$C_{\bar{n}}H_{2\bar{n}}O (14n + 16)$$
 $H_2O (18)$
 11
 $14\bar{n} - 13$
 $= 1 - 71$

- Do 2 ancol là đồng đẳng kế tiếp nên CTPT của 2 ancol là CH₃OH và C₂H₅OH
- Áp dụng phương pháp đường chéo với nguyên tử cacbon:

• Phản ứng với dung dịch AgNO₃/NH₃.

$$\begin{array}{cccc} CH_3OH & \longrightarrow & HCHO & \longrightarrow & 4 \text{ Ag} \\ x & x & 4x & 4x \\ C_2H_5OH & \longrightarrow & CH_3CHO & \longrightarrow & 2 \text{ Ag} \\ 2.5x & 2.5x & 5x & 5x & 5x \end{array}$$

Mà:
$$n_{Ag} = 4x + 5x = 0.9 \rightarrow x = 0.1 \text{ (mol)}$$

$$\rightarrow$$
 m = 32.0,1 + 46.0,25 = 14,7 (g)

≥ ĐÁP ÁN B

CÂU 32 (ĐH A 2008): Cho m gam hỗn hợp X gồm hai rượu (ancol) no, đơn chức, kế tiếp nhau trong dãy đồng đẳng tác dụng với CuO (dư) nung nóng, thu được một hỗn hợp rắn Z và một hỗn hợp hơi Y (có tỉ khối hơi so với H₂ là 13,75). Cho toàn bộ Y phản ứng với một lượng dư Ag2O (hoặc AgNO₃) trong dụng dịch NH₃đun nóng, sinh ra 64,8 gam Ag. Giá trị của m là

A. 7.8.

B. 7,4

C. 9,2

D. 8,8

HƯỚNG DẪN GIẢI

hhX(2ancol no đơn chức)
$$\xrightarrow{\text{CuO}}$$
 hh rắn Z + hh hơi Y $+ \text{Ag}_2\text{O}$ 64.8g Ag

• Gọi công thức phân tử trung bình của 2 ancol là $C_{\bar{n}}H_{2\bar{n}+2}O$ với số mol là \mathbf{x}

$$C_{\overline{n}}H_{2\overline{n}+2}O + CuO \rightarrow C_{\overline{n}}H_{2\overline{n}}O + Cu + H_2O$$

 \rightarrow Vậy hỗn hợp Y gồm $C_{\overline{n}}H_{2\overline{n}}O$ (x mol) và H_2O x (mol).

• Áp dụng phương pháp đường chéo: (HS XEM THÊM PHƯƠNG PHÁP ĐƯỜNG CHÉO)

$$C_{\bar{n}}H_{2\bar{n}}O(14n+16)$$
 9.5
 $H_2O(18)$
 $= 1 \longrightarrow \bar{n} = 1.5$
 $14\bar{n} - 11.5$

Mặt khác $\overline{n} = 1,5$ là trung bình cộng của $1(CH_3OH)$ và $2(C_2H_5OH) \rightarrow s \circ mol của 2$ ancol bằng nhau và bằng $\frac{x}{2}$.

Phản ứng với dung dịch AgNO₃/NH₃.

$$\begin{array}{cccc} CH_3OH & \longrightarrow & HCHO & \longrightarrow & 4 \text{ Ag} \\ x/2 & x/2 & 2x \\ C_2H_5OH & \longrightarrow & CH_3CHO & \longrightarrow & 2 \text{ Ag} \\ x/2 & x/2 & x \end{array}$$

Mà: $n_{Ag} = 2x + x = 0.6 \rightarrow x = 0.2$ (mol).

Do đó: m = 0.2.(14 n + 18) = 0.2.(14.1.5 + 18) = 7.8g **HOĂC** m = 32.0.1 + 46.0.1 = 7.8 (g)

≥ ĐÁP ÁN A

CÂU 33 (ĐH B 2008): Oxi hoá 1,2 gam CH3OH bằng CuO nung nóng, sau một thời gian thu được hỗn hợp sản phẩm X (gồm HCHO, H2O và CH3OH dư). Cho toàn bộ X tác dụng với lượng dư Ag2O (hoặc AgNO3) trong dung dịch NH3, được 12,96 gam Ag. Hiệu suất của phản ứng oxi hoá CH3OH là:

A. 76,6%.

D. 70,4%

B. 80,0%. C. 65,5%. HƯỚNG DẪN GIẢI

Tóm tắt:

1,2g CH₃OH
$$\xrightarrow{\text{CuO}}$$
 hh X: $\begin{array}{c} \text{HCHO} \\ \text{H}_2\text{O} \\ \text{CH}_3\text{OH du'} \end{array}$ 12,96g Ag

$$CH_3OH + CuO \rightarrow HCHO + Cu + 2H_2O$$
 (1)

Khi cho hỗn hợp X tác dung với dung dịch AgNO₃/NH₃ dư thì chỉ có HCHO tác dung theo:

$$HCHO \longrightarrow 4Ag$$
 (2)

- Theo (1) và (2) \rightarrow n(CH₃OH pu) = n(HCHO) = $\frac{1}{4}$ n_{Ag} = $\frac{1}{4} \cdot \frac{12,96}{108}$ = 0,03 (mol)
- $n(CH_3OH bd) = \frac{1.2}{32} = 0.0375 \text{ (mol)} \rightarrow H = \frac{0.03}{0.0375}.100\% = 80\%$

≥ ĐÁP ÁN B

CÂU 34 (CĐ 2010): Cho 4,6gam một ancol no, đơn chức phản ứng với CuO nung nóng, thu được 6,2 gam hỗn hợp X gồm anđehit, nước và ancol dư. Cho toàn bộ lượng hỗn hợp X phản ứng hoàn toàn với lượng dư dung dịch AgNO₃ trong NH₃, đun nóng, thu được m gam Ag. Giá trị của m là

A. 16,2

B. 43,2

C. 10,8

D. 21,6

HƯỚNG DẪN GIẢI

$$RCH_2OH + [O] \xrightarrow{t^{\circ}C} RCHO + H_2O$$

- Khối lượng tăng chính là O: $m_0 = 6.2 4.6 = 1.6 (g) \rightarrow n[O] = 0.1 (mol)$
- Số mol ancol pư là 0,1 (mol) mà sau phản ứng lại dư ancol nên số mol ancol ban đầu > 0,1 (mol):

≥ ĐÁP ÁN B

CÂU 35 (ĐH A 2010): Oxi hoá hết 2,2 gam hỗn hợp hai ancol đơn chức thành anđehit cần vừa đủ 4,8 gam CuO. Cho toàn bộ lượng anđehit trên tác dụng với lượng dư dung dịch AgNO₃ trong NH₃, thu được 23,76 gam Ag. Hai ancol là:

A. C_2H_5OH , $C_2H_5CH_2OH$

B. C₂H₅OH, C₃H₇CH₂OH

C. CH₃OH, C₂H₅CH₂OH

D. CH_3OH , C_2H_5OH

HƯỚNG DẪN GIẢI

$$n_{ancol} = n_{CuO} = \frac{4.8}{80} = 0.06(mol); \ n_{Ag} = \frac{23.76}{108} = 0.22(mol)$$

Nhận xét: $\frac{n_{Ag}}{n_{annel}} = \frac{0.22}{0.06} = 3,66 > 2 \rightarrow \text{có HCHO hay có ancol CH}_3\text{OH ban đầu} \rightarrow \text{Loại A và B}$

$$CH_3OH \longrightarrow HCHO \longrightarrow 4Ag$$

$$x \qquad x \qquad 4x$$

$$RCHOH \longrightarrow RCHO \longrightarrow 2Ax$$

 $RCH_2OH \longrightarrow RCHO \longrightarrow 2Ag$

Giải hệ phương trình: $\begin{cases} x + y = 0.06 \\ 4x + 2y = 0.22 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x = 0.05 \\ y = 0.01 \end{cases}$

$$M_{\text{RCH}_2\text{OH}} = \frac{2,2-0,05.32}{0,01} = 60 \rightarrow R = 29 \text{ (C}_2\text{H}_5)$$

Vậy 2 ancol ban đầu là CH₃OH và C₂H₅CH₂OH

≥ ĐÁP ÁN C√

CÂU 36 (DH B 2009): Hỗn hợp X gồm hai ancol no, đơn chức, mạch hở, kế tiếp nhau trong dãy đồng đẳng. Oxi hoá hoàn toàn 0,2 mol hỗn hợp X có khối lượng m gam bằng CuO ở nhiệt đô thích hợp, thu được hỗn hợp sản phẩm hữu cơ Y. Cho Y tác dụng với một lượng dư dung dịch AgNO₃ trong NH₃, thu được 54 gam Ag. Giá trị của m là

A. 15,3

B. 8,5 **C.** 8,1 **D.** 13,5 **HƯỚNG DẪN GIẢI**

$$\frac{n_{Ag}}{n_{hhY}} = \frac{0.5}{0.2} = 2.5 > 2 \rightarrow trong hỗn hợp Y có HCHO$$

Vậy 2 ancol là CH₃OH và C₂H₅OH với số mol lần lượt x và y

 $CH_3OH \longrightarrow HCHO \longrightarrow 4Ag$

CÂU 37 (ĐH B 2012): Oxi hóa 0,08 mol một ancol đơn chức, thu được hỗn hợp X gồm một axit cacboxylic, một anđehit, ancol dư và nước. Ngưng tụ toàn bộ X rồi chia làm hai phần bằng nhau. Phần một cho tác dung hết với Na dư, thu được 0,504 lít khí H₂ (đktc). Phần hai cho phản ứng trắng bac hoàn toàn thu được 9,72 gam Ag. Phần trăm khối lượng ancol bị oxi hóa là

A. 50.00%

≥ ĐÁP ÁN B

HƯỚNG DẪN GIẢI

RCH₂OH
$$\xrightarrow{C_2}$$
 hh X $\xrightarrow{RCOOH + H_2O}$ RCH₂OH du

Gọi: x (mol) RCH₂OH tạo axit RCOOH

y (mol) RCH2OH tao anđehit RCHO

z (mol) RCH₂OH dư

RCH₂OH
$$\xrightarrow{O_2}$$
 RCOOH + H₂O
 X X X
RCH₂OH $\xrightarrow{O_2}$ RCHO + H₂O
 Y Y Y

Các chất tác dụng với Na: RCOOH (x); $H_2O(x + y)$ và RCH₂OH dư (z)

$$x + x + y + z = 2.0,0225 = 0,045$$
 (1)

$$x + y + z = 0.04$$
 (2)

Giả sử RCHO khác HCHO nên: $n_{Ag} = 2n_{RCHO} \rightarrow 2y = 0.09 \rightarrow y = 0.045 \text{ (mol)} \rightarrow \text{VÔ LY}$ Vây RCHO là HCHO. Do đó axit HCOOH cũng tráng gương:

$$2x + 4y = 0.09 (3)$$

Giải (1), (2), (3): x = 0.005; y = 0.02 và z = 0.015

$$\%_{\text{ancol bj oxi hóa}} = \frac{0,025}{0,04}.100\% = 62,5\%$$

> ĐÁP ÁN B

CÂU 38 (ĐH B 2013): Tiến hành lên men giấm 460 ml ancol etylic 8° với hiệu suất bằng 30%. Biết khối lượng riêng của ancol etylic nguyên chất bằng 0,8 g/ml và của nước bằng 1 g/ml. Nồng độ phần trăm của axit axetic trong dung dịch thu được là:

A. 2,51%.

B. 2,47%. **C**. 3,76%.

D. 7,99%.

HƯỚNG DẪN GIẢI

$$CH_3CH_2OH + O_2 \xrightarrow{l\hat{e}n \text{ men giấm}} CH_3COOH + H_2O$$

$$0.64 \xrightarrow{H=30\%} 0.192$$

CHUYÊN ĐỀ 2: DẪN XUẤT HALOGEN – ANCOL – PHENOL Website: www.hoahoc.edu.vn
$$V_{C_2H_3OH} = \frac{460.8}{100} = 36,8 \text{ (ml)} \rightarrow m_{C_2H_5OH} = 36,8.0.8 = 29,44 \text{ (g)} \rightarrow n_{C_2H_5OH} = 0,64 \text{ (mol)}$$

$$V_{H_2O} = 460 - 36,8 = 423,2 \text{ (ml)} \rightarrow m_{H_2O} = 423,2 \text{ (g)}$$

$$m_{CH_3COOH} = 0,64.60.0,3 = 11,52 \text{ (g)}$$

$$m_{dd \text{ sau pur}} = 29,44 + 423,2 + 0,192.32 = 458,784 \text{ (gam)}$$

$$C\%_{CH_3COOH} = \frac{11,52}{458,784}.100\% = 2,51 \%$$

≥ ĐÁP ÁN A

CÂU 39 (CĐ 2013): Oxi hóa m gam ancol đơn chức X, thu được hỗn hợp Y gồm axit cacboxylic, nước và ancol dư. Chia Y làm hai phần bằng nhau. Phần một phản ứng hoàn toàn với dung dịch KHCO₃ dư, thu được 2,24 lít khí CO₂ (đktc). Phần hai phản ứng với Na vừa đủ, thụ được 3,36 lít khí H₂ (đktc) và 19 gam chất rắn khan. Tên của X là

A. metanol.

B. etanol.

C. propan-2-ol.

D, propan-1-ol.

HƯỚNG DẪN GIẢI

$$m (g) \ \text{ancol} \ (X) \ \text{RCH}_2\text{OH} \xrightarrow{O_2} \text{hh} \ Y \begin{cases} \text{RCOOH} \\ \text{H}_2\text{O} \\ \text{RCH}_2\text{OH} \ \text{du'} \end{cases} \begin{cases} \text{Phần I:} \xrightarrow{\text{KHCO}_3 \ \text{du'}} 2,24 \ (\text{lit}) \ \text{CO} \\ \text{Phần II:} \xrightarrow{\text{Na} \ (\text{du})} \begin{cases} 3,36 \ (\text{lit}) \ \text{H}_2 \\ 19 (g) \ \text{rắn} \end{cases}$$

$$RCH_2OH + O_2 \xrightarrow{t^{\circ}C} RCOOH + H_2O$$

$$RCOOH + KHCO_3 \longrightarrow RCOOK + CO_2 + H_2O$$

Phần 1: $n_{\text{RCOOH}} = n_{\text{(ancol pu)}} = n_{\text{H,O}} = 0.1 \text{ (mol)}$

Phần 2: $n_{(ancol\ du)} = (0.15 - 0.1).2 = 0.1 \text{ (mol)}$

$$m_{ran} = m_{RCOONa} + m_{RCH_2ONa} + m_{NaOH} = 19$$

$$0.1(R + 67) + 0.1(R + 53) + 0.1.40 = 19 \rightarrow R = 29 (C_2H_5)$$

 \rightarrow Vậy anol là C₂H₅OH

≥ ĐÁP ÁN B

CÂU 40 : Oxi hoá m gam etanol thu được hỗn hợp X gồm axetanđehit, axit axetic, nước và etanol dư. Cho toàn bộ X tác dụng với dung dịch NaHCO₃ (dư) thu được 0,56 lít khí CO₂ (ở đktc). Khối lượng etanol đã bi oxi hoá tao ra axit là

A. 4,60 gam

B. 1,15 gam **C.** 5,75 gam **D.** 2,30 gam

HƯỚNG DẪN GIẢI

$$C_2H_5OH + O_2 \longrightarrow CH_3COOH + H_2O$$

 $0,025$ $0,025$
 $CH_3COOH + NaHCO_3 \longrightarrow CH_3COONa + CO_2 + H_2O$
 $0,025$ $0,025$

 \rightarrow m_{ancol} = 46.0,025 = 1,15 (g)

≥ ĐÁP ÁN B

CÂU 41: Hỗn hợp X gồm 1 ancol và 2 sản phẩm hợp nước của propen. Tỉ khối hơi của X so với hiđro bằng 23. Cho m gam X đi qua ống sứ đưng CuO (dư) nung nóng. Sau khi các phản ứng xảy ra hoàn toàn, thu được hỗn hợp Y gồm 3 chất hữu cơ và hơi nước, khối lượng ống sứ giảm 3,2 gam. Cho Y tác

dụng hoàn toàn với lượng dư dung dịch AgNO₃ trong NH₃, tạo ra 48,6 gam Ag. Phần trăm khối lượng của propan-1-ol trong X là

A. 65,2%.

B. 16,3%.

C. 48,9%.

D. 83,7%.

HƯỚNG DẪN GIẢI

Hai sản phẩm hợp nước của propen là C₂H₅CH₂OH (propan-1-ol) và CH₃CHOHCH₃(propan-2-ol)

$$CH_2$$
= CH - CH_3 + H_2O CH_3 - CH - CH_3 OH CH_3 - CH_2 - CH_2 OH

- Trong X có CH₃OH

 Khối lượng chất rắn giảm chính là O của CuO \rightarrow n_O = n_X = $\frac{3.2}{16}$ = 0,2 (mol)

 Gọi a là số mol của 2 ancol C₃H₈O 32(0.2-a)+60

$$32(0,2-a) + 60a = 46.0,2 \rightarrow a = 0,1 \rightarrow n_{CH,OH} = 0,1 \text{ mol}$$

$$n_{Ag} = \frac{48.6}{108} = 0.45 (mol)$$

Do propan-2-ol bị oxi hóa tạo axeton nên không tham gia phản ứng tráng gương nên:

CH₃OH
$$\longrightarrow$$
 HCHO \longrightarrow 4Ag
0,1 \rightarrow 0,1 \rightarrow 0,4 mol
C₂H₅CH₂OH \longrightarrow C₂H₅CHO \longrightarrow 2Ag
0,025 mol \leftarrow 0,025 \leftrightarrow (0,45 – 0,4) mol

% m C₂H₅CH₂OH = $\frac{0.025.60}{46.0,2}$.100 = 16,3%

≥ ĐÁP ÁN B

PHẢN ỨNG CHÁY

CÂU 42 (CĐ 2012): Đốt cháy hoàn toàn hỗn hợp X gồm hai ancol no, hai chức, mạch hở cần vừa đủ V_1 lít khí O_2 , thu được V_2 lít khí CO_2 và a mol H_2O . Các khí đều đo ở điều kiện tiêu chuẩn. Biểu thức liên hệ giữa các giá trị V_1 , V_2 , a là:

A.
$$V_1 = 2V_2 - 11,2a$$

B.
$$V_1 = V_2 + 22,4a$$

C.
$$V_1 = V_2 - 22.4a$$

D.
$$V_1 = 2V_2 + 11,2^a$$

HƯỚNG DẪN GIẢI

$$C_nH_{2n+2}O_2 + O_2 \xrightarrow{\iota^o C} CO_2 + H_2O$$

- Số mol hỗn hợp X: $n_X = n_{H_2O} n_{CO_2} = a \frac{V_2}{22.4}$ (mol)
- Bảo toàn nguyên tố Oxi: $(a \frac{V_2}{22.4}) \cdot 2 + \frac{V1}{22.4} \cdot 2 = \frac{V_2}{22.4} \cdot 2 + a \cdot 1$

$$\rightarrow$$
 V₁ = 2V₂ - 11,2a

≥ ĐÁP ÁN A

CÂU 43 (ĐH A 2009): Khi đốt cháy hoàn toàn m gam hỗn hợp hai ancol no, đơn chức, mạch hở thu được V lít khí CO₂ (ở đktc) và a gam H₂O. Biểu thức liên hệ giữa m, a và V là:

A.
$$m = a - \frac{V}{5.6}$$

B.
$$m = 2a - \frac{V}{11.2}$$

A.
$$m = a - \frac{V}{5,6}$$
. **B.** $m = 2a - \frac{V}{11,2}$. **C.** $m = 2a - \frac{V}{22,4}$. **D.** $m = a + \frac{V}{5,6}$.

D.
$$m = a + \frac{V}{5,6}$$

HƯỚNG DẪN GIẢI

Cách 1: Tính theo thành phần nguyên tố:

$$m = m_C + m_H + m_O = \frac{V}{22.4} * 12 + \frac{a*2}{18} + (\frac{a}{18} - \frac{V}{22.4}) * 16 = a - \frac{V}{5.6}$$

Cách 2: Tính theo công thức:

$$m_{ancol} = m_{H_2O} - \frac{m_{CO_2}}{11}$$

$$\rightarrow m_{ancol} = m_{H_2O} - \frac{m_{CO_2}}{11} = a - \frac{V*44}{22,4*11} = a - \frac{V}{5,6}$$

≥ ĐÁP ÁN A

CÂU 44 (ĐH A 2010): Đốt cháy hoàn toàn m gam hỗn hợp 3 ancol đơn chức, thuộc cùng dãy đồng đẳng, thu được 3,808 lít khí CO₂ (đktc) và 5,4 gam H₂O. Giá trị của m là

HƯỚNG DẪN GIẢI

$$n_{CO_2} = 0.17 \text{ mol} ; n_{H_2O} = 0.3 \text{ mol}$$

 $n_{H_2O} > n_{CO_2} =>$ ancol no đơn chức $C_nH_{2n+2}O$

$$n_{\text{ancol}} = n_{\text{H}_2\text{O}} - n_{\text{CO}_2} = 0.13 \text{ mol } \rightarrow \bar{n} = \frac{n_{\text{CO}_2}}{n_{\text{ancol}}} = \frac{0.17}{0.13} = 1.307$$

$$\rightarrow$$
 m_{ancol} = (14.1,307 + 18)0,13 = 4,72 g

> ĐÁP ÁN A

$$m_{\text{ancol NO, don, h\mathring{o}}} = m_{\text{H}_2\text{O}} - \frac{m_{\text{CO}_2}}{11}$$

CÂU 45 (CĐ 2013): Đốt cháy hoàn toàn 1 mol ancol no, mạch hở X cần vừa đủ 3,5 mol O₂. Công thức phân tử của X là:

A.
$$C_3H_8O_3$$
.

B.
$$C_2H_6O_2$$
. **C**. C_2H_6O .

D.
$$C_3H_8O_2$$
.

$$C_nH_{2n+2}O_m + \frac{3n+1-m}{2}O_2 \rightarrow nCO_2 + (n+1)H_2O$$

 $\rightarrow \frac{3n+1-m}{2} = 3,5 \Rightarrow 3n-m=6 \rightarrow \begin{cases} n=3\\ m=3 \end{cases}$

≥ ĐÁP ÁN A

CÂU 46 (ĐH A 2012): Đốt cháy hoàn toàn một lượng ancol X tạo ra 0,4 mol CO₂ và 0,5 mol H₂O. X tác dụng với Cu(OH)₂ tạo dung dịch màu xanh lam. Oxi hóa X bằng CuO tạo hợp chất hữu cơ đa chức Y. Nhận xét nào sau đây đúng với X?

- A. Trong X có 3 nhóm -CH₃.
- B. Hiđrat hóa but-2-en thu được X.
- C. Trong X có 2 nhóm -OH liên kết với hai nguyên tử cacbon bậc hai.
- D. X làm mất màu nước brom.

HƯỚNG DẪN GIẢI

Ta có: $n_{CO_2} = 0.4 < n_{H_2O} = 0.5 \Rightarrow X$ là ancol no.

Khi đó số nguyên tử cacbon trong
$$X = \frac{n_{\text{CO}_2}}{n_{\text{X}}} = \frac{n_{\text{CO}_2}}{n_{\text{H-O}} - n_{\text{CO}_2}} = \frac{0.4}{0.5 - 0.4} = 4$$

X tác dụng với $Cu(OH)_2$ tạo dung dịch màu xanh lam \Rightarrow X có 2 nhóm –OH cạnh nhau Oxi hóa X bằng CuO tạo hợp chất *hữu cơ đa chức* Y.

Vậy X là: CH_3 -CHOH-CHOH- $CH_3 \Rightarrow CH_3$ -CO-CO- CH_3

≥ ĐÁP ÁN C

CÂU 47 (CĐ 2008): Đốt cháy hoàn toàn một rượu (ancol) đa chức, mạch hở X, thu được H₂O và CO₂ với tỉ lệ số mol tương ứng là 3:2. Công thức phân tử của X là:

- A. C2H6O2.
- **B.** C2H6O.
- C. C3H8O2.
- D. C4H10O2.

HƯỚNG DẪN GIẢI

Nhận xét:

- Ancol đa chức → Loại B
- $n_{\rm H_2O} > n_{\rm CO_2} \rightarrow {\rm ancol~no}$ [Hoặc các em nhìn vào 3 đáp án còn lại đều thấy chúng no]

$$C_nH_{2n+2}O_x \rightarrow nCO_2 + (n+1)H_2O$$

• Ta có: $\frac{n+1}{n} = \frac{3}{2} \Rightarrow n = 2$ Loại C và D

> ĐÁP ÁN A

CHU Y

Dựa vào tỷ lệ Số C : Số H = 2 : 6 \rightarrow C₂H₆O_z \rightarrow Chọn A

CÂU 48 (CĐ 2007): Đốt cháy hoàn toàn một rượu (ancol) X thu được CO₂ và H₂O có tỉ lệ số mol tương ứng là 3 : 4. Thể tích khí oxi cần dùng để đốt cháy X bằng 1,5 lần thể tích khí CO₂ thu được (ở cùng điều kiện). Công thức phân tử của X là:

- A. C3H8O3.
- **B.** C3H4O.
- C. C3H8O2.
- **D.** C3H8O

HƯỚNG DẪN GIẢI

$$C_x H_y O_z + (x + \frac{y}{4} - \frac{z}{2}) O_2 \longrightarrow xCO_2 + \frac{y}{2} H_2 O_2$$

$$\frac{n_{CO_2}}{n_{H_2O}} = \frac{x}{\frac{y}{2}} = \frac{3}{4} \Rightarrow 8x = 3y$$
(1)

Do cùng điều kiện nên: $n_{O_2} = 1.5n_{CO_2} \Rightarrow (x + \frac{y}{4} - \frac{z}{2}) = 1.5x \Rightarrow 2x = y - 2z$ (2)

Từ (1) và (2) $\to y = 8 \to x = 3 \text{ và } z = 1 \to C_3H_8O$

≥ ĐÁP ÁN D

Chú ý:

➤ Tỉ lệ
$$\frac{n_{CO_2}}{n_{H_2O}} = \frac{3}{4}$$
 → $C_3H_8O_z$

➤ Thể tích khí oxi cần dùng bằng 1,5 lần thể tích khí CO2 → Ancol NO, ĐƠN, HỞ

CÂU 49 (ĐH A 2009): Cho hỗn hợp X gồm hai ancol đa chức, mạch hở, thuộc cùng dãy đồng đẳng. Đốt cháy hoàn toàn hỗn hợp X, thu được CO₂ và H₂O có tỉ lệ mol tương ứng là 3: 4. Hai ancol đó tà

A. $C_2H_4(OH)_2$ và $C_3H_6(OH)_2$.

B. C_2H_5OH và C_4H_9OH .

C. $C_2H_4(OH)_2$ và $C_4H_8(OH)_2$.

D. $C_3H_5(OH)_3$ và $C_4H_7(OH)_3$.

HƯỚNG DẪN GIẢI

- Hai ancol đa chức → Loại B
- $\frac{n_{CO_2}}{n_{H_2O}} = \frac{3}{4}$ \rightarrow hai ancol no có công thức trung bình là $C_3H_8O_x \rightarrow$ Loại A và D

≥ ĐÁP ÁN C

CÂU 50 (CĐ 2013): Đốt cháy hoàn toàn một lượng ancol X cần vừa đủ 8,96 lít khí O₂ (đktc), thu được 6,72 lít khí CO₂ (đktc) và 7,2 gam H₂O. Biết X có khả năng phản ứng với Cu(OH)₂. Tên của X là

A. propan-1,3-điol. B. propan-1,2-điol. C. glixerol.

D. etylen glicol.

HƯỚNG DẪN GIẢI

Theo DL BTKL: $m_X = 0.03.44 + 7.2 - 0.4.32 = 7.6$ (g)

$$n_X = n_{H,O} - n_{CO_2} = 0.1 \text{ (mol)} \rightarrow M_X = 76 \rightarrow C_3H_8O_2 \rightarrow \text{Loại C, D}$$

X có khả năng phản ứng với Cu(OH)₂ → Loại A

≥ ĐÁP ÁN B

CÂU 51 (CĐ 2008): Đốt cháy hoàn toàn hỗn hợp M gồm hai rượu (ancol) X và Y là đồng đẳng kế tiếp của nhau, thu được 0,3 mọi CO₂ và 0,425 moi H₂O. Mặt khác, cho 0,25 moi hỗn hợp M tác dụng với Na (dư), thu được chưa đến 0,15 mol H₂. Công thức phân tử của X, Y là:

A. C2H6O2, C3H8O2.

B. C2H6O, CH4O.

C. C3H6O, C4H8O.

D. C2H6O, C3H8O

HƯỚNG DẪN GIẢI

hh M hai ancol
$$O_2$$
 \rightarrow 0,3 mol CO_2 + 0,425 mol H_2O O_2 O_3 mol O_4 O_5 mol O_4 O_5 mol O_5 mol O_5 mol O_7 O_8 mol O_8 O_9 mol O_9 O_9 mol O_9 mol

- $n_{H_2O} > n_{CO_2} \rightarrow 2$ ancol no \rightarrow Loại C
- Khi cho 0,25 mol hỗn hợp M tác dụng Na thu khí $H_2 < 0,15$ mol $\rightarrow 2$ anol đơn chức \rightarrow Loại A
- Đặt công thức chung của 2 ancol là $C_nH_{2n+2}O$

$$C_nH_{2n+2}O \xrightarrow{O_2} nCO_2 + (n+1)H_2O$$

Lập tỷ lệ:
$$\frac{n+1}{n} = \frac{0.425}{0.3} \Rightarrow n = 2.4 \rightarrow C_2H_6O \text{ và } C_3H_8O$$

ThS. LƯU HUỲNH VẠN LONG (Giảng viên Trường ĐH Thủ Dầu Một- Bình Dương) -14-"CHUYÊN: Bồi dưỡng kiến thức – Luyên thi TN THPT – CĐ & ĐH môn HÓA HOC" Để tìm hiểu và đăng ký học, hãy liên lạc đến SĐT: 0986.616.225 (T.Long). Email: Vanlongtdm@gmail.com

Hoặc:
$$\overline{C} = \frac{n_{CO_2}}{n_M} = \frac{0.3}{0.425 - 0.3} = 2.4$$

≥ ĐÁP ÁN D

CÂU 52 (ĐH A 2009): Đốt cháy hoàn toàn 0,2 mol một ancol X no, mạch hở, cần vừa đủ 17,92 lít khí O₂ (ở đktc). Mặt khác, nếu cho 0,1 mol X tác dung vừa đủ với m gam Cu(OH)₂ thì tao thành dung dịch có màu xanh lam. Giá trị của m và tên gọi của X tương ứng là:

B. 9,8 và propan-1,2-điol

D. 4,9 và propan-1,3-điol

HƯỚNG DẪN GIẢI

- X hòa tan $Cu(OH)_2 \rightarrow loại D$
- Số mol $Cu(OH)_2 = 1/2s$ ố mol $X = 0.05 (mol) \rightarrow Khối lượng <math>Cu(OH)_2 = 4.9 (g) \rightarrow Loại B$
- Thử đáp án C:

$$C_{3}H_{8}O_{3} \; + \; 3,5O_{2} \; \rightarrow \; \; 3CO_{2} \; + \; 4H_{2}O$$

$$0.2 \rightarrow 0.7 \text{ (mol)} \# 0.8 \text{ (mol)} \rightarrow \text{Loại C}$$

≥ ĐÁP ÁN A

CÂU 53 (ĐH B 2007): X là một ancol (rượu) no, mạch hở. Đốt cháy hoàn toàn 0,05 mol X cần 5,6 gam oxi, thu được hơi nước và 6,6 gam CO2. Công thức của X là

- **A.** C2H4(OH)2.
- **B.** C3H7OH. **C.** C3H5(OH)3. **D.** C3H6(OH)2

HƯỚNG DẪN GIẢI

$$C_nH_{2n+2}O_x + O_2 \xrightarrow{t^{\circ}C} CO_2 + H_2O_3$$

- ► Do ancol no nên: $n_X = n_{H_2O} n_{CO_2} \Rightarrow n_{H_2O} = 0.05 + 0.15 = 0.2$ (mol)
- ► Bảo toàn nguyên tố Oxi: Số $O = [(0.15 \times 2 + 0.2) \frac{5.6}{32} * 2] / 0.05 = 3 \rightarrow C_3 H_8 O_3$

Hoặc: Theo ĐL BTKL

$$mX + m(O_2) = m(CO_2) + m(H_2O)$$

$$m_X = 0.2.18 + 6.6 - 5.6 = 4.6 (g)$$

$$M_X = \frac{4.6}{0.05} = 92 \Rightarrow C_3 H_8 O_3$$

≥ ĐÁP ÁN.C

CÂU 54 (CĐ 2012): Đốt cháy hoàn toàn m gam hỗn hợp X gồm hai ancol đơn chức, cùng dãy đồng đẳng, thu được 15,68 lít khí CO₂ (đktc) và 17,1 gam nước. Mặt khác, thực hiện phản ứng este hóa m gam X với 15,6 gam axit axetic, thu được a gam este. Biết hiệu suất phản ứng este hóa của hai ancol đều bằng 60%. Giá trị của a là

HƯỚNG DẪN GIẢI

$$n_{CO_2} = 0.7 \text{ (mol)};$$
 $n_{H_2O} = 0.95 \text{ (mol)};$ $n_{CH_3COOH} = \frac{15.6}{60} = 0.26 \text{ (mol)}$

• $n_{H_2O} > n_{CO_2} \rightarrow 2$ ancol no, đơn, hở

• $n_{ancol} = 0.95 - 0.7 = 0.25 < n_{CH,COOH} \rightarrow Hiệu suất tính theo ancol$

$$CH_3COOH + \overline{R}OH \xleftarrow{H_2SO_4, \iota^{\circ}C} CH_3COO\overline{R} + H_2O$$

- Ta có: $\overline{C}_{(ancol)} = \frac{0.7}{0.25} = 2.8 \Rightarrow C_{2.8}H_{6.6}OH \text{ hay } \overline{ROH} (\overline{R} = 40.2)$
- Khối lương este tao thành:

$$a = (59+40,2).0.25.0,6 = 14,88 (g)$$

≥ ĐÁP ÁN D

CÂU 55 (CĐ 2011): Đốt cháy hoàn toàn một lượng hỗn hợp X gồm 3 ancol thuộc cùng dãy đồng đẳng thu được 6,72 lít khí CO₂ (đktc) và 9,90 gam H₂O. Nếu đun nóng cũng lượng hỗn hợp X như trên với H_2SO_4 đặc ở nhiệt độ thích hợp để chuyển hết thành ete thì tổng khối lượng ete thu được là:

A. 6,45 gam

B. 5,46 gam

C. 7,40 gam

HƯỚNG DẪN GIẢI

$$n_{H_2O} = 0.55 \text{ (mol)}; \quad n_{CO_2} = 0.3 \text{ (mol)}$$

$$n_{\text{H}_2\text{O}} > n_{\text{CO}_2} \rightarrow n_{\text{ancol no}} = n_{\text{H}_2\text{O}} - n_{\text{CO}_2} = 0.25 \text{ (mol)} \rightarrow \overline{C} = \frac{n_{\text{CO}_2}}{n_{\text{ancol}}} = \frac{0.3}{0.25} = 1.2$$

 \rightarrow có ancol CH₃OH nên thuộc ancol no, đơn hở có công thức chung: $C_{1,2}H_{4,4}O$ (34,8)

$$m_X = 0.25.34.8 = 8.7 (g)$$

Sơ đồ:

2ancol
$$\longrightarrow$$
 1ete + 1H₂O

$$n_{\text{H}_2\text{O}} = \frac{n_{\text{ancol}}}{2} = \frac{0.25}{2} = 0.125 \text{ (mol)}$$

Bảo toàn khối lương:

$$m_{ancol} = m_{ete} + m_{H_2O}$$

$$\rightarrow$$
 m_{ete} = 8,7-0,125.18 = 6,45

≥ ĐÁP ÁN A

CÂU 56 (ĐH A 2013): Đốt cháy hoàn toàn hỗn hợp X gồm 0,07 mol một ancol đa chức và 0,03 mol một ancol không no, có một liên kết đôi, mạch hở, thu được 0,23 mol khí CO₂ và m gam H₂O. Giá trị của m là

B. 2,34 C. 8,40 D. 2,70

Ancol đa chức có số nguyên tử cacbon ≥ 2

Ancol không nơ, có một liên kết đôi, mạch hở có số nguyên tử cacbon ≥ 3

$$\overline{C} = \frac{n_{CO_2}}{n_{hh}} = 2,3$$

 \rightarrow ancol đa chức là $C_2H_4(OH)_2$ (no, nhị chức, hở)

Nhận xét: Do ancol không no có 1C=C đốt cho $n_{CO_2} = n_{H_2O}$ nên:

$$n_{H_2O} - n_{CO_2} = n_{ancol no}$$

$$\Leftrightarrow \frac{m}{18} - 0.23 = 0.07 \rightarrow m = 5.4$$

≥ ĐÁP ÁN A

Tìm CTPT ancol không no:

Bảo toàn nguyên tố cacbon: $0.07.2 + 0.03.m = 0.23.1 \rightarrow m = 3$ ($CH_2 = CH - CH_2OH$)

CÂU 57 (ĐH A 2013): Hỗn hợp X gồm ancol metylic, ancol etylic và glixerol. Đốt cháy hoàn toàn m gam X, thu được 15,68 lít khí CO₂ (đktc) và 18 gam H₂O. Mặt khác, 80 gam X hòa tan được tối đa 29,4 gam Cu(OH)₂. Phần trăm khối lương của ancol etylic trong X là:

A. 46%

B. 16%

D. 8%

HƯỚNG DẪN GIẢI

$$+ m (g) hh X \begin{cases} CH_{3}OH \\ C_{2}H_{5}OH \\ C_{3}H_{5}(OH)_{3} \end{cases} \xrightarrow{O_{2}} \begin{cases} 15,68 (lit) CO_{2} \\ 18 (g) H_{2}O \end{cases}$$

$$+80 (g) hh X + 29,4 (g) Cu(OH)_{2}$$

$$2C_{3}H_{5}(OH)_{3} + Cu(OH)_{2} \longrightarrow (C_{3}H_{7}O_{3})_{2}Cu + 2H_{2}O$$

$$\mathbf{0,6} \leftarrow \mathbf{0,3}$$

Gọi a, b, c lần lượt là số mol CH₃OH, C₂H₅OH, C₃H₅(OH)₃ trong 80 gam X

$$32a + 46b + 92.0,6 = 80 \Leftrightarrow 32a + 46b = 24,8$$
 (1)

Gọi số mol của CH₃OH, C₂H₅OH, C₃H₅(OH)₃ trong m gam hỗn hợp X là ka, kb, 0,6k.

Do đó ta có:

$$k(2a + 3b + 4.0,6) = n_{H_2O} = 1$$

$$k(a + 2b + 3.0,6) = n_{CO_3} = 0.7$$

Chia theo vế (3) cho (2) được: $\frac{a + 2b + 3.0.6}{2a + 3b + 4.0.6} = 0.7$

$$\Leftrightarrow 0.4a + 0.1b = 0.12 \leftrightarrow 4a + b = 1.2$$

(4)

• Giải hệ (1),(4) được a = 0,2; b = 0,4

$$\%_{C_2H_5OH} = \frac{0.4.46}{80}.100\% = 23\%$$

≥ ĐÁP ÁN C

CÂU 58 (ĐH B 2013): Hỗn hợp X gồm ancol metylic, etylen glicol. Cho m gam X phản ứng hoàn toàn với Na dư, thu được 2,24 lít khí H₂ (đktc). Đốt cháy hoàn toàn m gam X, thu được a gam CO₂. Giá tri của a là

D. 6,6.

C. 8,8. HƯỚNG DẪN GIẢI

Nhận xét:

$$n_{C} = n_{OH} = 2 n_{H_{2}} = n_{CO_{2}} = 0.2 \text{ (mol)} \rightarrow m_{CO_{2}} = 8.8 \text{ (gam)}$$

≥ ĐÁP ÁN C

CÂU 59 (ĐH A 2012): Cho hỗn hợp X gồm ancol metylic, etylen glicol và glixerol. Đốt cháy hoàn toàn m gam X thu được 6,72 lít khí CO₂ (đktc). Cũng m gam X trên cho tác dụng với Na dư thu được tối đa V lít khí H₂ (đktc). Giá trị của V là

A. 3,36

C. 5,60

HƯỚNG DẪN GIẢI

$$CH_3OH \xrightarrow{O_2} CO_2$$

$$C_2H_4(OH)_2 \xrightarrow{O_2} 2CO_2$$

$$CH_3OH \xrightarrow{O_2} CO_2 \qquad C_2H_4(OH)_2 \xrightarrow{O_2} 2CO_2 \qquad C_3H_5(OH)_3 \xrightarrow{O_2} 3CO_2$$

$$CH_3OH \xrightarrow{N_a} \frac{1}{2}H_2$$

$$C_2H_4(OH)_2 \xrightarrow{Na} H_2$$

$$C_3H_5(OH)_3 \xrightarrow{Na} \frac{3}{2}H_2$$

Ta có: $n_{OH} = n_C = n_{CO_2} = 0.3 \text{ (mol)}$

≥ ĐÁP ÁN A

CÂU 60 (ĐH B 2012): Đốt cháy hoàn toàn m gam hỗn hợp X gồm hại ancol, thu được 13,44 lít khí CO₂ (đktc) và 15,3 gam H₂O. Mặt khác, cho m gam X tác dụng với Na (dư), thu được 4,48 lít khí H₂ (đktc). Giá trị của m là

A. 12,9

B. 15,3 C. 12,3 D. 16,9 HƯỚNG DẪN GIẢI

- Ancol tác dụng với Na thì luôn có: $n_{O(ancol)} = 2n_{H_2}$
- Bảo toàn nguyên tố:

$$m = m_C + m_H + m_O = \frac{13,44}{22.4} \cdot 12 + \frac{15,3}{18} \cdot 2 + \frac{4,48}{22.4} \cdot 2.16 = 15,3 (g)$$

≥ ĐÁP ÁN B

CÂU 61 (ĐH B 2010): Đốt cháy hoàn toàn một lượng hỗn hợp X gồm 2 ancol (đều no, đa chức, mạch hở, có cùng số nhóm -OH) cần vừa đủ V lít khí O2, thu được 11,2 lít khí CO2 va 12,6 gam H2O (các thể tích khí đo ở đktc). Giá trị của V là

A. 14,56

B. 15,68

C. 11,20

D. 4,48

HƯỚNG DẪN GIẢI

$$C_{\bar{n}}H_{2\bar{n}+2}O_x + \frac{3\bar{n}+1-x}{2}O_2 \xrightarrow{t^0C} \bar{n}CO_2 + (\bar{n}+1)H_2O$$

- $n_X = n_{H_2O} n_{CO_2} = 0.7 0.5 = 0.2 \text{ (mol)}$
- \bullet $n = \frac{n_{CO_2}}{n_{co}} = \frac{0.5}{0.2} = 2.5$.
- Nhận xét: Để một ancol no, đa chức, hở có số nguyên tử nhỏ hơn 2,5 thì ancol đó phải là $C_2H_6O_2$ (nhị chức) theo đúng điều kiện bền của ancol (số nhóm OH \leq số nguyên tử C)
- Bảo toàn nguyên tố oxi:

$$V_{O_2} = \frac{0.7 + 0.5.2 - 0.2.2}{2}.22,4 = 14,56$$
 (lít)

≥ ĐÁP ÁN A

TÁCH NƯỚC

CÂU 62 (ĐH B 2013): Tên gọi của anken (sản phẩm chính) thu được khi đun nóng ancol có công thức (CH₃)₂CHCH(OH)CH₃ với dung dịch H₂SO₄ đặc là:

A. 3-metylbut-2-en.

B. 2-metylbut-1-en.

C. 2-metylbut-2-en.

D. 3-metylbut-1-en.

CÂU 63 (ĐH A 2007): Khi tách nước từ một chất X có công thức phân tử C₄H₁₀O tạo thành ba anken là đồng phân của nhau (tính cả đồng phân hình học). Công thức cấu tạo thu gọn của X là

A. (CH3)3COH.

B. CH3OCH2CH2CH3.

C. CH3CH(OH)CH2CH3.

D. CH3CH(CH3)CH2OH.

HƯỚNG DẪN GIẢI

Khi tách nước, X tạo 3 anken (kể cả đồng phân hình học) $\rightarrow X$ là ancol bậc 2. Vậy X là:

nước, X tạo 3 anken (kế cá đồng phân hình học)
$$\rightarrow$$
 X là ancol bậc 2.7 Vậy X là:
$$\begin{array}{c} \text{CH}_3\text{-CH-CH}_2\text{-CH}_3 \\ \text{OH} \end{array}$$

$$\begin{array}{c} \text{CH}_3\text{-CH-CH}_2\text{-CH}_3 \\ \text{OH} \end{array}$$

$$\begin{array}{c} \text{CH}_3\text{-CH-CH}_2\text{-CH}_3 \\ \text{CH}_3\text{-CH-CH-CH}_3 \end{array}$$

$$\begin{array}{c} \text{H}_3\text{C} \\ \text{CH}_3\text{-CH-CH-CH}_3 \end{array}$$

$$\begin{array}{c} \text{CH}_3\text{-CH-CH}_3 \\ \text{CH}_3\text{-CH-CH-CH}_3 \end{array}$$

$$\begin{array}{c} \text{CH}_3\text{-CH-CH}_3 \\ \text{CH}_3\text{-CH-CH-CH}_3 \end{array}$$

≥ ĐÁP ÁN C

CÂU 64 (CĐ 2008): Khi đun nóng hỗn hợp rượu (ancol) gồm CH3OH và C2H5OH (xúc tác H2SO4 đặc, ở 140°C) thì số ete thu được tối đa là:

A. 4.

B. 2.

C. 1.

D. 3

CÂU 65 (CĐ 2013): Hỗn hợp X gồm hai ancol đơn chức, đồng đẳng kế tiếp. Đun nóng 16,6 gam X với H₂SO₄ đặc ở 140°C, thu được 13,9 gam hỗn hợp ete (không có sản phẩm hữu cơ nào khác). Biết các phản ứng xảy ra hoàn toàn. Công thức của hai ancol trong X là

A. C_3H_5OH và C_4H_7OH .

B. CH₃OH và C₂H₅OH.

 \mathbb{C} . C_3H_7OH và C_4H_9OH .

D. C_2H_5OH và C_3H_7OH .

HƯỚNG DẪN GIẢI

$$2\overline{R}OH \xrightarrow{H_2SO_4, 140^{\circ}C} \overline{R}O\overline{R} + H_2O$$

Theo DL BTKL: $m_{ancol} = m_{ete} + m_{H_2O} \rightarrow n_{H_2O} = \frac{16,6-13,9}{18} = 0,15 \text{ (mol)}$

$$\rightarrow$$
 n_{ancol} = 2.0,15 = 0,3 (mol)

$$\rightarrow \overline{M}_{ancol} = \frac{16.6}{0.3} = 55,33 \rightarrow 2 \text{ ancol là: } C_2H_5OH \text{ và } C_3H_7OH.$$

≥ ĐÁP ÁN D

CÂU 66 (ĐH A 2009): Đun nóng hỗn hợp hai ancol đơn chức, mạch hở với H₂SO₄ đặc, thu được hỗn hợp gồm các ete. Lấy 7,2 gam một trong các ete đó đem đốt cháy hoàn toàn, thu được 8,96 lít khí CO₂ (ở đktc) và 7,2 gam H₂O. Hai ancol đó là

A. CH₃OH và CH₂=CH-CH₂-OH.

B. C₂H₅OH và CH₂=CH-CH₂-OH.

C. CH₃OH và C₃H₇OH.

D. C_2H_5OH và CH_3OH .

HƯỚNG DẪN GIẢI

Nhận xét: Hỗn hợp 2 ancol sẽ tạo ra 3 ete

Đốt một trong 3 ete bất kì có: $n_{H,O} = n_{CO_2} = 0.4 \text{ (mol)} \rightarrow \text{nên ete chưa no chứa 1 liên kết } \pi$.

Đặt CTTQ của ete : C_nH_{2n}O

$$\begin{array}{ccc} C_nH_{2n}O \xrightarrow{O_2} nCO_2 + nH_2O \\ C\acute{u} : & (14n+16) \ g \ \rightarrow \ n \ (mol) \\ \\ \text{Dề bài:} & 7,2 \ g & \rightarrow \ 0,4 \ (mol) \end{array}$$

Lập tỷ lệ:
$$\frac{14n + 16}{7,2} = \frac{n}{0,4} \implies n = 4 \rightarrow C_4 H_8 O$$

≥ ĐÁP ÁN A

CÂU 67 (CĐ 2007): Khi thực hiện phản ứng tách nước đối với rượu (ancol) X, chỉ thu được một anken duy nhất. Oxi hoá hoàn toàn một lượng chất X thu được 5,6 lít CO₂ (ở đktc) và 5,4 gam nước. Có bao nhiều công thức cấu tạo phù hợp với X? 📈

C. 3. HƯỚNG ĐẪN GIẢI

$$n_{CO_2} = \frac{5.6}{22.4} = 0.25$$
 (mol); $n_{H_2O} = \frac{5.4}{18} = 0.3$ (mol)

Ta có: $\begin{cases} n_{\rm H_2O} > n_{\rm CO_2} \\ \text{ancol tách nước tạo anken} \end{cases} \Rightarrow \text{ancol no đơn chức}$

$$C_{n}H_{2n+2}O \rightarrow nCO_{2} + (n+1) H_{2}O$$

$$\frac{n+1}{n} = \frac{0.3}{0.25} \Rightarrow n = 5 \Rightarrow C_{5}H_{12}O$$

$$\frac{n+1}{n} = \frac{0.3}{0.25} \Rightarrow n = 5 \Rightarrow C_5 H_{12} O$$

Khi tách nước ancol \rightarrow thu được 1 anken duy nhất \rightarrow ancol đối xứng hoặc ancol bậc 1

(trừ dạng đặc biệt)

$$\begin{array}{c} \text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_2\text{CH}_2\text{CH}_2\text{OH} \\ \text{pentan-1-ol} \\ \\ \text{CH}_3 \\ \\ \text{CH}_2 \\ \text{CH}_2 \\ \\ \text{CH}_3 \\ \\ \text{CH}_4 \\ \\ \text{CH}_5 \\ \\$$

pentan-3-ol

3-methylbutan-1-ol

≥ ĐÁP ÁN B

CÂU 68 (ĐH B 2008): Đun nóng hỗn hợp gồm hai rượu (ancol) đơn chức, mạch hở, kế tiếp nhau trong dãy đồng đẳng với H2SO4 đặc ở $140^{O}C$. Sau khi các phản ứng kết thúc, thu được 6 gam hỗn hợp gồm ba ete và 1,8 gam nước. Công thức phân tử của hai rươu trên là

A. CH3OH và C2H5OH.

- B. C2H5OH và C3H7OH.
- **C.** C3H5OH và C4H7OH.

D. C3H7OH và C4H9OH.

HƯỚNG DẪN GIẢI

hh 2 ancol X,Y
$$\xrightarrow{\text{H}_2\text{SO}_4 \, \text{dặc}}$$
 6g hh 3 ete + 1,8g H₂O (đơn chức, đđkt)

Gọi công thức chung của 2 ancol là ROH:

$$2\,\overline{R}OH \,\xrightarrow{\ \ \, H_2SO_4,140^\circ C\ } \,\,\overline{R}O\overline{R} \,\,+\,\, H_2O$$

Nhận thấy: $n(\text{ete}) = n(\text{nước}) = \frac{1.8}{18} = 0.1 \text{ (mol)} \rightarrow \overline{M}_{\text{ete}} = \frac{6}{0.1} = 60 = 2\overline{R} + 16 \Rightarrow \overline{R} = 22$

→ chon CH₃OH và C₂H₅OH.

∌ĐÁP ÁN A

CÂU 69 (ĐH B 2008): Đun nóng một rượu (ancol) đơn chức X với dung dịch H2SO4 đặc trong điều kiện nhiệt độ thích hợp sinh ra chất hữu cơ Y, tỉ khối hơi của X so với Y là 1,6428. Công thức phân tử của X là

- **A.** C3H8O.
- **B.** C2H6O.
- **C.** CH4O.
- **D.** C4H8O

HƯỚNG DẪN GIẢI

Tóm tắt:

ancol X
$$\xrightarrow{\text{H}_2\text{SO}_4 \text{ dăc}}$$
 Y biết $d_{X/Y} = 1,6428$

Khi đun ancol X trong H₂SO₄ đặc ở nhiệt độ thích hợp tạo hợp chất hữu cơ Y mà $d_{X/Y} = 1,6428 > 1 \rightarrow \text{phản ứng tạo anken} \rightarrow \text{ancol X đơn, no, hở}$

$$C_nH_{2n+2}O \rightarrow C_nH_{2n} + H_2O$$

$$d_{X/Y} = \frac{14n + 18}{14n} = 1,6428 \Rightarrow n = 2 \Rightarrow X: C_2H_6O$$

> ĐÁP ÁN B

Ancol đơn, no (X) $\xrightarrow{\text{H}_2\text{SO}_{4d}, \text{I}^\circ\text{C}}$ Sản phẩm hữu cơ (Y):

- Nếu $d_{Y/X} < 1 \rightarrow Y$ là anken
- Nếu $d_{Y/X} > 1 \rightarrow Y$ là ete

CÂU 70 (DH A 2010): Tách nước hỗn hợp gồm ancol etylic và ancol Y chỉ tao ra 2 anken. Đốt cháy cùng số mol mỗi ancol thì lượng nước sinh ra từ ancol này bằng 5/3 lần lượng nước sinh ra từ ancol kia. Ancol Y là

- A. CH₃-CH₂-CH(OH)-CH₃.
- B. CH₃-CH₂-CH₂-CH₂-OH.

C. CH₃-CH₂-CH₂-OH.

D. CH₃-CH(OH)-CH₃.

HƯỚNG DẪN GIẢI

- Hỗn hợp gồm ancol etylic và ancol Y tách nước chỉ tao ra 2 anken trong đó ancol etylic tao ra 1 anken nên ancol Y chỉ tạo 1 anken → Loại A (vì ancol Y tách nước tạo 2 anken đồng phân cấu
- Y tách nước tạo anken \rightarrow Y là ancol no, đơn chức, hở:

$$C_2H_5OH \xrightarrow{O_2} 3H_2O$$
 $C_nH_{2n+1}OH \xrightarrow{O_2} (n+1)H_2O$

Đốt cháy cùng số mol mỗi ancol thì khối lượng nước sinh ra tỉ lệ số số mol:

$$\frac{n+1}{3} = \frac{5}{3} \Rightarrow n = 4 \Rightarrow C_4 H_9 OH \rightarrow Loại C và D$$

≥ ĐÁP ÁN B

CÂU 71 (ĐH B 2010): Đốt cháy hòan tòan m gam hỗn hợp X gồm ba ancol (đơn chức, thuộc cùng dãy đồng đẳng), thu được 8,96 lít khí CO₂ (đktc) và 11,7 gam H₂O. Mặt khác, nếu đun nóng m gam X với H₂SO₄ đặc thì tổng khối lượng ete tối đa thu được là:

A. 7,85 gam.

B. 7,40 gam.

C. 6,50 gam.

HƯỚNG DẪN GIẢI

$$n_{CO_2} = 0.4 \text{ mol}$$
; $n_{H_2O} = 0.65 \text{ mol}$

$$n_{H_2O} = 0.65 \text{ mol}$$

 $n_{CO_2} < n_{H,O} \rightarrow \text{ancol no don chức: } C_{\bar{p}}H_{2\bar{p}_{+}}OH$

$$n_X = n_{CO_2} - n_{H_2O} = 0.25 \text{ mol}$$

Số mol ete = Số mol $H_2O = \frac{1}{2}$ số mol ancol = 0,125 mol

Bảo toàn khối lượng: $m_{ete} = m_{ancol} - m_{H_{2}O} = 0.25(14.1, 6 + 18) - 0.125.18 = 7.85$ (g)

$$m=\ 0.125(28.1.6+18)=7.85g$$

≥ ĐÁP ÁN A

CÂU 72 (ĐH B 2011): Chia hỗn hợp gồm hai ancol đơn chức X và Y (phân tử khối của X nhỏ hơn của Y) là đồng đẳng kế tiếp thành hai phần bằng nhau:

- Đốt cháy hoàn toàn phần 1 thu được 5,6 lít CO₂ (đktc) và 6,3 gam H₂O.
- Đun nóng phần 2 với H₂SO₄ đặc ở 140⁰C tạo thành 1,25 gam hỗn hợp ba ete. Hóa hơi hoàn toàn hỗn hợp ba ete trên, thu được thể tích của 0.42 gam N_2 (trong cùng điều kiện nhiệt độ, áp suất).

Hiệu suất của phản ứng tạo ete của X, Y lần lượt là:

A. 30% và 30%

B. 25% và 35% **C.** 40% và 20%

D. 20% và 40%

HƯỚNG DẪN GIẢI

Phần 1 : $n_{CO_2} = 0.25$ (mol) $< n_{H,O} = 0.35$ (mol) $\rightarrow 2$ ancol no, đơn chức, hở có số mol là 0,1 (mol)

Đặt công thức chung 2 ancol: $C_nH_{2n+1}OH$

 $\rightarrow n = \frac{n_{\text{CO}_2}}{n_{\text{hh}}} = 2.5 \Rightarrow \text{Hai ancol là C}_2\text{H}_5\text{OH và C}_3\text{H}_7\text{OH có số mol bằng nhau và bằng 0,05 (mol)}$

Phần 2:
$$n_{\text{ete}} = n_{\text{H}_2\text{O}} = \frac{0.42}{28} = 0.015 \text{ (mol)} \rightarrow n_{2 \text{ ancol pur}} = 2n_{\text{ete}} = 0.03 \text{ (mol)}$$

$$\rightarrow$$
 n _{2ancol dur} = 0,07 (mol)

Khối lượng 2ancol pư =
$$1,25 + 0,015.18 = 1,52$$
 (g)

Gọi a, b lần lượt là số mol CH₃OH và C₂H₅OH phản ứng:

$$\begin{cases} 46a +60b = 1,52 \\ a + b = 0,03 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a = 0,02 \\ b = 0,01 \end{cases}$$

Hiệu suất este hóa của X và Y là 40% và 20%

> ĐÁP ÁN C

GIÁO KHOA

CÂU 1 (ĐH A 2013): Pheno	ol phản ứng được với d	ung dịch nào sau đây '	?				
A. NaCl.	B . KOH.	C. NaHCO ₃ .	D. HCl.				
$ \overset{\text{CÂU 2 (CD 2013)}}{\text{CP 2013}} $: Dung dịch phenol (C_6H_5OH) không phản ứng được với chất nào sau đây?							
A. NaOH.	B. NaCl.	C . Br ₂ . D . Na					
CÂU 3 (CĐ 2007): Trong công nghiệp, axeton được điều chế từ							
A. xiclopropan.	B. propan-1-ol.	C. propan-2-ol.	D. cumen.				
CÂU 4 (ĐH B 2008): Ảnh hưởng của nhóm OH đến gốc C ₆ H ₅ trong phân tử phenol thể hiện qua							
phản ứng giữa phenol với			n				
A. dung dịch NaOH.		B. Na kim loại.	COLV.				
C. nước Br ₂ .		D. H ₂ (Ni, nung nón	X /				
CÂU 5 (CĐ 2008): Cho dãy các chất: phenol, anilin, phenylamoni clorua, natri phenolat, etanol. Số chất trong dãy phản ứng được với NaOH (trong dung dịch) là							
A. 3.	B. 2.	C. 1.	D. 4				
CÂU 6 (ĐH A 2009): Hợp chất hữu cơ X tác dụng được với dung dịch NaOH và dung dịch brom nhưng không tác dụng với dung dịch NaHCO ₃ . Tên gọi của X là							
A. metyl axetat.	B. axit acrylic.	C. anilin.	D. phenol.				
CÂU 7 (ĐH B 2007): Số c	chất ứng với công thức	phân tử C7H8O (là	dẫn xuất của benzen) đều tác				
dụng được với dung dịch Na	aOH là						
A. 2.	B. 4.	C. 3.	D. 1				
CÂU 8 (CĐ 2013): Số đồng phân chứa vòng benzen, có công thức phân tử C ₇ H ₈ O, phản ứng được với Na là							
A . 3.	B . 5.	C . 4.	D . 2.				
CÂU 9 (ĐH B 2012): Có ba	o nhiệu chất chứa vòng	g benzene có cùng côn	g thức phân tử C ₇ H ₈ O?				
A. 3	B. 5	C. 6	D. 4				
CÂU 10 (CĐ 2011): Số hợp chất đồng phân cấu tạo của nhau có công thức phân tử $C_8H_{10}O$, trong phân tử có vòng benzen, tác dụng được với Na, không tác dụng được với NaOH là							
A. 4.	B. 6.	C. 7.	D. 5.				
CÂU 11 (DH A 2011): Cho dãy các chất: stiren, ancol benzylic, anilin, toluen, phenol (C_6H_5OH). Số chất trong dãy có khả năng làm mất màu nước brom là:							
A. 5.	B. 4.	C. 3.	D. 2.				
CÂU 12 (ĐH B 2013): Cho	các phát biểu sau:						
(a) Các chất CH ₃ NH ₂ , C ₂ H ₅ OH, NaHCO ₃ đều có khả năng phản ứng với HCOOH.							
(b) Phản ứng thế brom vào vòng benzen của phenol (C_6H_5OH) dễ hơn của benzen.							
(c) Oxi hóa không hoàn toàn	etilen là phương pháp	hiện đại để sản xuất a	nđehit axetic.				
(d) Phenol (C ₆ H ₅ OH) tan ít t	rong etanol.						
Trong các phát biểu trên, số	phát biểu đúng là						
A . 4.	B . 2.	C . 3.	D . 1.				
CÂU 13 (ĐH A 2010): Trong số các phát biểu sau về phenol (C ₆ H ₅ OH):							
(1) Phenol tan ít trong nước nhưng tan nhiều trong dung dịch HCl							

CHUYÊN ĐỀ 2: DẪN XUẤT HALOGEN – ANCOL – PHENOL Website: www.hoahoc.edu.vn (2) Phenol có tính axit, dung dịch phenol không làm đổi màu quỳ tím (3) Phenol dùng để sản xuất keo dán, chất diệt nấm mốc (4) Phenol tham gia phản ứng thế brom và thế nitro dễ hơn benzen Các phát biểu **đúng** là

A. (1), (2), (4) **B.** (2), (3), (4) **C.** (1), (2), (3) **CÂU 14 (ĐH A 2011):** Cho các phát biểu sau về phenol (C_6H_5OH):

- (a) Phenol tan nhiều trong nước lanh.
- (b) Phenol có tính axit nhưng dung dịch phenol trong nước không làm đổi màu quỳ tím.
- (c) Phenol được dùng để sản xuất phẩm nhuộm, chất diệt nấm mốc.
- (d) Nguyên tử H của vòng benzen trong phenol dễ bị thay thế hơn nguyên tử H trong benzen.
- (e) Cho nước brom vào dung dịch phenol thấy xuất hiện kết tủa.
- Số phát biểu **đúng** là

A. 4.

B. 2.

C. 5.

D. 3.

D. (1), (3), (4)

CÂU 15 (ĐH B 2007): Dãy gồm các chất đều phản ứng với phenol là:

- A. dung dịch NaCl, dung dịch NaOH, kim loại Na.
- B. nước brom, anhiđrit axetic, dung dịch NaOH.
- C. nước brom, axit axetic, dung dịch NaOH.
- **D.** nước brom, anđehit axetic, dung dịch NaOH

CÂU 16 (ĐH A 2007): Phát biểu không đúng là:

- A. Axit axetic phản ứng với dung dịch NaOH, lấy dung dịch muối vừa tạo ra cho tác dụng với khí CO₂ lai thu được axit axetic.
- B. Phenol phản ứng với dung dịch NaOH, lấy muối vừa tạo ra cho tác dụng với dung dịch HCl lại thu được phenol.
- C. Anilin phản ứng với dung dịch HCI, lấy muối vừa tạo ra cho tác dụng với dung dịch NaOH lại thu được anilin.
- **D.** Dung dịch natri phenolat phản ứng với khí CO₂, lấy kết tủa vừa tạo ra cho tác dụng với dung dịch NaOH lại thu được natri phenolat.

CÂU 17 (ĐH B 2007): Cho các chất sau: phenol, etanol, axit axetic, natri phenolat, natri hiđroxit. Số cặp chất tác dụng được với nhau là

A. 4.

B. 3.

C. 2.

D. 1

CÂU 18 (CĐ 2007): Hợp chất hữu cơ X (phân tử có vòng benzen) có công thức phân tử là C7H8O2, tác dụng được với Na và với NaOH. Biết rằng khi cho X tác dụng với Na dư, số mol H2 thu được bằng số mol X tham gia phản ứng và X chỉ tác dụng được với NaOH theo tỉ lệ số mol 1:1. Công thức cấu tạo thu gọn của X là

C6H5CH(OH)2.

B. HOC₆H₄CH₂OH.

C. CH3C6H3(OH)2.

D. CH3OC6H4OH

HƯỚNG DẪN GIẢI

Chất X C₇H₈O₂ (có vòng benzen) có các tính chất:

- + X tác dụng với Na và NaOH → có nhóm OH gắn trực tiếp với vòng benzen
- + X tác dung với Na cho số mol H_2 bằng số mol $X \rightarrow X$ có 2 nhóm -OH
- + X tác dụng với NaOH theo tỉ lệ 1: 1 \to X có 1 nhóm OH gắn trực tiếp với vòng benzen Kết luân X là: HOC₆H₄CH₂OH

≥ ĐÁP ÁN B

CÂU 19 (ĐH A 2009): Cho dãy chuyển hóa sau:

Phenol $\xrightarrow{+X}$ Phenyl axetat $\xrightarrow{+NaOH(du)}$ Y (hợp chất thơm)

Hai chất X,Y trong sơ đồ trên lần lượt là:

A. anhidrit axetic, phenol.

B. anhidrit axetic, natri phenolat

C. axit axetic, natri phenolat.

D. axit axetic, phenol

CÂU 20 (ĐH B 2012): Cho phenol (C₆H₅OH) lần lượt tác dụng với (CH₃CO)₂O và các dung dịch: NaOH, HCl, Br₂, HNO₃, CH₃COOH. Số trường hợp xảy ra phản ứng là

A. 3

B. 4

C. 2

D. 1

CÂU 21 (ĐH B 2012): Hòa tan chất X vào nước thu được dung dịch trong suốt, rồi thêm tiếp đung dịch chất Y thì thu được chất Z (làm vẫn đục dung dịch). Các chất X, Y, Z lần lượt là:

- **A.** phenol, natri hiđroxit, natri phenolat
- B. natri phenolat, axit clohidric, phenol
- C. phenylamoni clorua, axit clohidric, anilin
- D. anilin, axit clohiđric, phenylamoni clorua

CÂU 22 (ĐH B 2007): Khi đốt 0,1 mol một chất X (dẫn xuất của benzen), khối lượng CO₂ thu được nhỏ hơn 35,2 gam. Biết rằng, 1 mol X chỉ tác dụng được với 1 mol NaOH. Công thức cấu tạo thu gọn của X là

A. C2H5C6H4OH.

B. HOCH₂C₆H₄COOH.

C. HOC6H4CH2OH.

D. C₆H₄(OH)₂.

HƯỚNG DẪN GIẢI

+ Ta có:
$$n_{CO_2} < \frac{35,2}{44} = 0,8 \text{(mol)} \rightarrow \text{Số C} < \frac{0,8}{0,1} = 8 \text{ (mà số C} \ge 6) \rightarrow \text{Loại A, B}$$

+ 1 mol X chỉ tác dụng với 1 mol NaOH → X có 1 nhóm –OH_{phenol} → Loại D

≥ ĐÁP ÁN C

CÂU 23 (ĐH B 2009): Cho X là hợp chất thơm; a mol X phản ứng vừa hết với a lít dung dịch NaOH 1M. Mặt khác nếu cho a mol X phản ứng với Na (dư) thì sau phản ứng thu được 22,4a lít khí H₂ (ở đktc). Công thức cấu tạo thu gọn của X là

A. CH_3 - $C_6H_3(OH)_2$.

B. HO-C₆H₄-COOCH₃.

C. HO-CH₂-C₆H₄-**QH**.

D. $HO-C_6H_4$ -COOH.

HƯỚNG DẪN GIẢI

- $n_X = n_{NaOH} \rightarrow Loại A, D$
- $n_X = n_{H_2} \rightarrow \text{Loại B}$

≥ ĐÁP ÁN C

CÂU 24 (ĐH B 2010): Cho 13,74 gam 2,4,6-trinitrophenol vào bình kín rồi nung nóng ở nhiệt độ cao. Sau khi phản ứng xảy ra hoàn toàn, thu được x mol hỗn hợp khí gồm: CO₂, CO, N₂ và H₂. Giá trị của x là

A. 0,60.

B. 0.36.

C. 0,54.

0.45

HƯỚNG DẪN GIẢI

$$O_2N$$
 NO_2
 NO_2
 NO_2
 NO_3
 NO_4
 NO_4
 NO_5
 NO_5
 NO_6
 NO_6

ThS. LƯU HUỲNH VẠN LONG (Giảng viên Trường ĐH Thủ Dầu Một- Bình Dương) -25"CHUYÊN: Bồi dưỡng kiến thức – Luyện thi TN THPT – CĐ & ĐH môn HÓA HỌC"
Để tìm hiểu và đăng ký học, hãy liên lạc đến SĐT: 0986.616.225 (T.Long). Email: Vanlongtdm@gmail.com

≥ ĐÁP ÁN C

CÂU 25 (**DH B 2010**): Cho các chất : (1) axit picric; (2) cumen; (3) xiclohexanol; (4) 1,2-đihiđroxi-4metylbenzen; (5) 4-metylphenol; (6) α-naphtol. Các chất thuộc loại phenol là:

- **A.** (1), (3), (5), (6)
- **B.** (1), (2), (4), (6) **C.** (1), (2), (4), (5)
- **D.** (1), (4), (5), (6)

CÂU 26 (CĐ 2010): Phát biểu đúng là

- A. Phenol phản ứng được với dung dịch NaHCO₃
- B. Phenol phản ứng được với nước brom
- C. Vinyl axetat phản ứng với dung dịch NaOH sinh ra ancol etylic
- D. Thuỷ phân benzyl clorua thu được phenol

CÂU 27 (CĐ 2009): Cho các chất HCl (X); C₂H₅OH (Y); CH₃COOH (Z); C₆H₅OH (phenol) (T). Dãy gồm các chất được sắp xếp theo tính axit tăng dần (từ trái sang phải) là:

A. (X), (Z), (T), (Y)

B. (Y), (T), (Z), (X)

C.(Y), (T), (X), (Z)

D. (T), (Y), (X), (Z)

BÀI TẬP

CÂU 28 (CĐ 2012): Cho dung dịch chứa m gam hỗn hợp gồm phenol (C₆H₅OH) và axit axetic tác dụng vừa đủ với nước brom, thu được dụng dịch X và 33,1 gam kết tủa 2,4,6-tribromphenol. Trung hòa hoàn toàn X cần vừa đủ 500 ml dung dịch NaOH 1M. Giá trị của m là

- **A.** 21.4
- **B.** 24.8
- **D.** 39,4

HƯỚNG DẪN GIẢI

• Chỉ có phenol tác dụng với nước brom:

$$C_6H_5OH + 3Br_2 \longrightarrow C_6H_2OHBr_3 + 3HBr$$

 $0,1 \leftarrow 0,1 \text{ mol } \rightarrow 0,3 \text{ (mol)}$

$$\rightarrow$$
 n_{phenol} = n \downarrow = 0,1 (mol)

Hỗn hợp X gồm HBr và CH₃COOH tác dụng với NaOH

HBr + NaOH
$$\longrightarrow$$
 NaBr + H₂O
0,3 \rightarrow 0,3
CH₃COOH + NaOH \longrightarrow CH₃COONa + H₂O
0,2 (mol) \leftarrow (0,5 – 0,3) mol

Khối lượng hỗn hợp ban đầu:

$$m = 0.2.60 + 0.1.94 = 21.4g$$

≥ ĐÁP ÁN A

CÂU 29 (CĐ 2011): Cho m gam hỗn hợp X gồm phenol và etanol phản ứng hoàn toàn với natri (dư), thu được 2,24 lít khí H₂ (đktc). Mặt khác, để phản ứng hoàn toàn với m gam X cần 100 ml dung dịch NaOH 1M. Giá tri của m là:

- **A.** 7.0
- **B.** 14,0
- **C.** 10,5
- **D.** 21,0

HƯỚNG DẪN GIẢI

 $C_6H_5OH + Na \longrightarrow C_6H_5ONa + H_2$

$$C_2H_5OH + Na \longrightarrow C_2H_5ONa + H_2$$

$$C_6H_5OH + NaOH \longrightarrow C_6H_5ONa + H_2O$$

$$n_{phenol + ancol} = 2n_{H_2} = 2.0, 1 = 0, 2 \text{ và } n_{phenol} = n_{NaOH} = 0, 1 \text{ (mol)}$$

 \rightarrow n_{ancol} = 0,1 (mol)

$$\rightarrow$$
 m_X = 0,1.94 + 0,1.46 = 14 (g)

≥ ĐÁP ÁN B

CÂU 30 (ĐH A 2012): Cho dãy các hợp chất thơm: *p*-HO-CH₂-C₆H₄-OH, *p*-HO-C₆H₄-COOC₂H₅, *p*-HO-C₆H₄-COOH, *p*-HCOO-C₆H₄-OH, *p*-CH₃O-C₆H₄-OH. Có bao nhiều chất trong dãy thỏa mãn đồng thời 2 điều kiện sau?

- (a) Chỉ tác dụng với NaOH theo tỉ lệ mol 1:1.
- (b) Tác dụng được với Na (dư) tạo ra số mol H₂ bằng số mol chất phản ứng.

A. 3.

B. 4.

C. 1.

D.2.

HƯỚNG DẪN GIẢI

$$p$$
-HO-CH₂-C₆H₄-OH + NaOH \longrightarrow p -HO-CH₂-C₆H₄-ONa + H₂O p -HO-CH₂-C₆H₄-OH + 2Na \longrightarrow p -NaO-CH₂-C₆H₄-ONa + H₂

≥ ĐÁP ÁN C

CÂU 31 (ĐH A 2011): Hợp chất hữu cơ X chứa vòng benzen có công thức phân tử trùng với công thức đơn giản nhất. Trong X, tỉ lệ khối lượng các nguyên tổ là $m_C: m_H: m_O=21:2:8$. Biết khi X phản ứng hoàn toàn với Na thì thu được số mol khí hiđrô bằng số mol của X đã phản ứng. X có bao nhiêu đồng phân (chứa vòng benzen) thỏa mãn các tính chất trên?

A. 9.

B. 3.

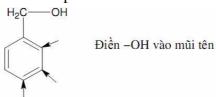
C. 7.

D. 10.

HƯỚNG DẪN GIẢI

Đặt CTTQ của X: C_xH_yO_z

- Lập tỷ lệ: $x : y : z = \frac{21}{12} : \frac{2}{16} = 7 : 8 : 2 \rightarrow X là C_7H_8O_2$
- $n_X = n_{H_a} \rightarrow \text{trong } X \text{ có } 2 \text{ nguyên tử H linh động}$
- + Nếu X có 1 chức OH ancol và 1 chức OH phenol thì có 3 CTCT:

+ Nếu X có 2 chức OH phenol thì có 6 CTCT:

≥ ĐÁP ÁN A

CÂU 32 (ĐH A 2010): Axeton được điều chế bằng cách oxi hoá cumen nhờ oxi, sau đó thuỷ phân trong dung dịch H₂SO₄ loãng. Để thu được 145 gam axeton thì lượng cumen cần dùng (giả sử hiệu suất quá trình điều chế đat 75%) là

A. 300 gam

B. 500 gam

C. 400 gam

D. 600 gam

HƯỚNG DẪN GIẢI

$$\frac{\text{HU\acute{O}NG DÅN GIÅI}}{\text{C}_6\text{H}_5\text{C}_5\text{H}_7} \longrightarrow \text{CH}_5\text{COCH}_3 + \text{C}_6\text{H}_5\text{OH}}$$

$$\frac{120g}{58g} = \frac{58g}{80} = 400 \text{ g} \leftarrow 145\text{ g}$$

$$\Rightarrow \text{DÅP ÅN C}$$

$$\Rightarrow \text{DÅP ÅN C}$$